

§ 10 Program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020. Svar på remiss från kommunstyrelsen**BESLUT**

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ett förslag om en revidering av det tidigare programmet för kvinnofrid – mot våld i nära relationer, som sträckte sig till år 2014. Det nya programmet föreslås även omfatta hedersrelaterat våld och förtryck.

Programmets målgrupper är alla stockholmare (förebyggande arbete), våldsutsatta vuxna och barn samt personer som utövar våld. Programperioden föreslås vara 2017-2020. Förvaltningen är positiv till förslaget. Flera punkter använder sig förvaltningen av redan idag i arbetet mot relationsvåld.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2016-10-22.
Dnr 1.5.1-564/2016

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L) yrkade att nämnden skulle delvis bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag – se Reservation nedan. I detta instämde Niklas Dahlgren (C) och Lars Hultkvist (KD) med ett ersättaryttrande.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L)

1. Stadsdelsnämnden överlämnar delvis förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020.
2. Nämnden föreslår att förslaget till program omarbetas enligt nedan innan det fastställs av kommunfullmäktige.

Ett program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är positivt och mycket välkommet. Vi konstaterar att socialförvaltningen har gjort ett gediget arbete med programmet och att det innehåller många bra förslag. Att utsättas för våld och förtryck är en inskränkning på människors frihet och integritet. Varje individ har rätt att leva och bestämma

över sitt eget liv. När denna rättighet inte upprätthålls är det samhällets ansvar att agera och säkerställa att de grundläggande värdena i samhället bejakas.

Det är dock förvånande att majoriteten inte strävar efter ett blocköverskridande samarbete, dels för att programmet ska vara gällande över mer än en mandatperiod, dels krävs ett samarbete för ett mer långsiktigt och hållbart arbete. Det faktum att kompetens från utomstående aktörer saknas i programmet är också bekymmersamt. Civilsamhällets organisationer, myndigheter och experters kompetens är ovärderliga och behövs i arbetet för att motverka våld och förtryck.

Då majoriteten inte heller gett uttryck för att handlingsplaner ska upprättas, efterfrågar vi konkretion, analys samt en genomförandeplan i programmet. Till exempel måste begreppet ”behov” vid stödinsatser brytas ner, så att det blir tydligt både vem eller vilka som utgör hot och de risk- och sårbarhetsfaktorer som finns för den utsatte.

Det handlar även om att problematisera utmaningarna i Stockholms ytterstadsområden. Ett systematiskt förtryck av kvinnor är vanligare i en del områden än i andra och hänger ofta ihop med ett socioekonomiskt utanförskap. Unga kvinnor blir offer för hederskulturen, men även pojkar blir både förövare och offer när de tvingas upprätthålla hedersnormer. Kvinnor och män som söker en fristad i Sverige ska inte mötas av samma förtryck som de en gång flydde ifrån.

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är något som kan drabba människor av olika könsidentitet och i alla åldrar. Även om våldet oftast utövas av män och det oftast är kvinnor som drabbas är det viktigt att inte fastna i det normtänkande i arbetet med att hjälpa dem som utsätts. Därför är det viktigt att ett program som detta genomsyras av normkritiskt tänkande. Vi saknar tydlighet kring detta i programmet. Även om programmet nämner män som utsätts för våld i nära relationer och unga män som utsätts för hedersrelaterat våld är det inte tillräckligt tydligt och genomsyrar inte programmet på det sätt som det borde.

Det bör också stå att ”pojkar och män” kan utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck. Vi kan dessutom konstatera att i listan över referenslitteratur finns inget av den forskning kring män som utsätts för våld nära relationer som har gjorts, till exempel på Göteborgs och Uppsala universitet. Vi noterar också att det inte någonstans står att människor som har utsatts för våld i nära relationer ska få det stöd de behöver oavsett könsidentitet. Det är anmärkningsvärt att en majoritet som i socialnämnden leds av Miljöpartiet, ett parti som länge med den äran har hållit fanan högt för att hjälpa utsatta män, inte levererar när det har möjligheten.

Vi saknar fördjupning i vad psykiskt våld är, hur det kan ta sig i uttryck, hur det kan drabba och framför allt frågan om hur svårt det är att förklara och lagföra. Vi saknar förslag på hur civilsamhället ska kunna vara en del av arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Risk- och sårbarhetsfaktorer exempelvis ekonomi och psykisk hälsa måste även tydliggöras i programmet, samt hotbild. Vi konstaterar även att vissa mål har onödigt lång genomförandetid, exempelvis när det handlar om flerspråkig information på stadens webbplats till barn och vuxna som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. Vi hoppas att majoriteten bjuder in Alliansen för samtal kring hur vi förbättrar programmet enligt ovanstående. Då kan vi få till stånd en blocköverskridande överenskommelse för att säkerställa det långsiktiga arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck i Stockholms stad.

Ersättaryttrande

Niklas Dahlgren (C) och Lars Hultkvist (KD)

Om vi hade haft förslags- och rösträtt hade vi yrkat att nämnden skulle besluta enligt förslag från Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L).